

'DE DEFENSIE-INDUSTRIE KAN OOK BIJDAGEN AAN BREDERE ECONOMISCHE WELVAART'

zakelijk oogpunt verstandig.”

14 Hoeveel van dit soort bedrijven zijn er? “We hebben bijna vierhonderdvijftig bedrijven in onze database die binnen onze definities vallen. Dat wil niet zeggen dat die allemaal geld aan het zoeken zijn of ons geld zouden willen, maar dat geeft even aan wat wij denken dat er op dit moment gaande is. Dat is genoeg, daar kunnen we met elkaar voldoende geld in stoppen en tegelijk zorgen dat we de krenten in de pap vinden.”

* De Atlantische Commissie is een denktank op het gebied van veiligheidsvraagstukken en trans-Atlantische samenwerking

— Column —

Oordopjes

Trump brult erop los. Een aangeboren aversie tegen integriteitsgebrek, inconsistentie, incompetentie, powerplay en hypocrisie belemmert mij Trump-aanhanger te zijn.

Toch zou ik willen dat er iets van de energie en daadkracht die hij in de eerste weken als president liet zien ook bij ons zou plaatsvinden. Of moet ik zeggen: zou *kunnen* plaatsvinden?

Als er in de VS behoefte is aan politieke moed en daadkracht – waarbij die helaas grotendeels fout lijkt te worden ingezet – dan geldt dat voor Nederland en Europa in nog sterkere mate. Een kluwen aan regels en bureaucratie, met een groeiend leger ambtenaren, werkt verlamdend op de maatschappij.

No way dat tovenaars Musk een paar duizend miljard aan overheidsuitgaven kan besparen, maar ik zat ook fout bij Tesla en SpaceX. Hoe dan ook, de VS is net als China machtig genoeg om het heft in handen te nemen en anderen hun wil op te leggen. Dat geldt niet voor ons in Europa, zeker zolang de EU zo gefragmenteerd is. Toegegeven, de Fransen pleiten voor meer eenheid, maar wel onder de stiekeme voorwaarde dat zij achter de schermen de baas spelen en er gebeurt wat Frankrijk wil.

Waarschijnlijk mislukt een groot deel van Trumps wilde initiatieven, deels omdat ze

niet kunnen werken en door incompetentie, maar ook door tegenwerking. De tegenwerking van individuele staten, rechters, parlementariërs, het ambtelijk apparaat en burgers is tot daaraan toe, maar als uiteindelijk de financiële markten op de rem trappen, zal zelfs Trump zijn keutel intrekken.

Op het moment van schrijven is er geen paniek op de markten. Beleggers gaan ervan uit dat irrationele plannen – denk aan torenhoge handelstarieven of een aantasting van de onafhankelijkheid van de Amerikaanse centrale bank – geen doorgang vinden. Tegelijkertijd rekenen ze erop dat een radicale deregulering (zoals voor banken of privacy) de deur openzet voor een rauw kapitalisme met een klein ambtenarenapparaat, zonder escalerende staatsschuld of inflatie.

Dat zal veel beleggers als muziek in de oren klinken. Toch raad ik u aan oordopjes te kopen.

ERROL KEYNER

is adjunct-directeur van de VEB